



REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-7677/2021-28

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, sudac toga suda Nikola Raguz kao sudac pojedinac u pravnoj stvari tužitelja Pavla Žarka iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB 27109090492, kojeg zastupa odvjetnik Maja Buhin iz Zagreba, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB 92963223473, kojeg zastupa odvjetnik Sanja Porobija iz Zagreba, poradi ništetnosti, nakon održane glavne i javne rasprave 4. svibnja 2026. godine, u nazočnosti tužitelja osobno i zamjenika opunomoćenika stranaka, dana 28. svibnja 2026. godine,

p r e s u d i o j e

I Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Pavla Žarka, koji glasi:

" Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka cijeli Ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831, sklopljen dana 02.04.2007 god., između tužitelja Pavla Žarka, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492 i tuženika Zagrebačka banka d. d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, potvrđen dana 04.04.2007 god., od javnog bilježnika Krešimira Capića iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007., na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF) u kunsjoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja."

II Prihvaća se dio podrednog zahtjeva tužitelja Pavla Žarka, koji glasi:

1. Utvrđuje se da su ništetne te da ne proizvode pravne učinke ugovorne odredbe Ugovora o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831 koje se odnose na valutnu klauzulu, uz koju je vezana glavnica švicarski franak, (čl.6 istog ugovora), sklopljenog dana 02.04.2007 godine između tužitelja Pavla Žarka i tuženika Zagrebačke banke d. d, potvrđen dana 04.04.2007 god., od javnog bilježnika Krešimira Capića iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007., na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF) u kunsjoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

2. .Nalaže se tuženiku Zagrebačkoj banci d.d. platiti tužitelju Pavlu Žarku 4.629,28 € zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku:

na iznos od 3,12 € od 15.03.2008. pa do isplate,
- na iznos od 2,06 € od 15.04.2008. pa do isplate,
- na iznos od 2,93 € od 15.10.2008. pa do isplate,
- na iznos od 7,08 € od 15.11.2008. pa do isplate,
- na iznos od 1,18 € od 15.12.2008. pa do isplate,
- na iznos od 17,13 € od 15.01.2009. pa do isplate,
- na iznos od 17,31 € od 15.02.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,96 € od 15.03.2009. pa do isplate,
- na iznos od 13,20 € od 15.04.2009. pa do isplate,
- na iznos od 13,45 € od 15.05.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,34 € od 15.06.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,72 € od 15.07.2009. pa do isplate,
- na iznos od 9,78 € od 15.08.2009. pa do isplate,
- na iznos od 12,02 € od 15.09.2009. pa do isplate,
- na iznos od 9,56 € od 15.10.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,17 € od 15.11.2009. pa do isplate,
- na iznos od 10,93 € od 15.12.2009. pa do isplate,
- na iznos od 15,26 € od 15.01.2010. pa do isplate,
- na iznos od 18,06 € od 15.02.2010. pa do isplate,
- na iznos od 17,48 € od 15.03.2010. pa do isplate,
- na iznos od 20,27 € od 15.04.2010. pa do isplate,
- na iznos od 25,38 € od 15.05.2010. pa do isplate,
- na iznos od 26,50 € od 15.06.2010. pa do isplate,
- na iznos od 32,52 € od 15.07.2010. pa do isplate,
- na iznos od 32,36 € od 15.08.2010. pa do isplate,
- na iznos od 44,84 € od 15.09.2010. pa do isplate,
- na iznos od 37,66 € od 15.10.2010. pa do isplate,
- na iznos od 39,39 € od 15.11.2010. pa do isplate,
- na iznos od 47,35 € od 15.12.2010. pa do isplate,
- na iznos od 48,12 € od 15.01.2011. pa do isplate,
- na iznos od 45,37 € od 15.02.2011. pa do isplate,
- na iznos od 47,15 € od 15.03.2011. pa do isplate,
- na iznos od 47,31 € od 15.04.2011. pa do isplate,
- na iznos od 52,61 € od 15.05.2011. pa do isplate,
- na iznos od 63,83 € od 15.06.2011. pa do isplate,
- na iznos od 76,62 € od 15.07.2011. pa do isplate,
- na iznos od 90,61 € od 15.08.2011. pa do isplate,
- na iznos od 68,81 € od 15.09.2011. pa do isplate,
- na iznos od 61,52 € od 15.10.2011. pa do isplate,
- na iznos od 62,11 € od 15.11.2011. pa do isplate,
- na iznos od 63,26 € od 15.12.2011. pa do isplate,
- na iznos od 69,74 € od 15.01.2012. pa do isplate,
- na iznos od 71,79 € od 15.02.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,80 € od 15.03.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,59 € od 15.04.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,78 € od 15.05.2012. pa do isplate,
- na iznos od 72,77 € od 15.06.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,56 € od 15.07.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,03 € od 15.08.2012. pa do isplate,

- na iznos od 64,42 € od 15.09.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,49 € od 15.10.2012. pa do isplate,
- na iznos od 71,91 € od 15.11.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,51 € od 15.12.2012. pa do isplate,
- na iznos od 68,78 € od 15.01.2013. pa do isplate,
- na iznos od 68,27 € od 15.02.2013. pa do isplate,
- na iznos od 67,73 € od 15.03.2013. pa do isplate,
- na iznos od 72,48 € od 15.04.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,80 € od 15.05.2013. pa do isplate,
- na iznos od 64,80 € od 15.06.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,59 € od 15.07.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,01 € od 15.08.2013. pa do isplate,
- na iznos od 67,65 € od 15.09.2013. pa do isplate,
- na iznos od 69,41 € od 15.10.2013. pa do isplate,
- na iznos od 70,34 € od 15.11.2013. pa do isplate,
- na iznos od 73,32 € od 15.12.2013. pa do isplate,
- na iznos od 70,58 € od 15.01.2014. pa do isplate,
- na iznos od 74,26 € od 15.02.2014. pa do isplate,
- na iznos od 76,19 € od 15.03.2014. pa do isplate,
- na iznos od 74,24 € od 10.04.2014. pa do isplate,
- na iznos od 1.423,13 € od 10.10.2014. pa do isplate, kao i naknaditi trošak parničnog postupka od 1.951,54 eura s zateznim kamatama od 28. svibnja 2026. godine do isplate, do 31. srpnja 2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, te od 1. siječnja 2023. godine do 29. prosinca 2023. godine po stopi određenoj za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvoga kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena i od 30. prosinca 2023. godine do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za svako polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi za dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, u roku od 15 dana.

III Odbija se dio podrednog zahtjeva tužitelja Pavla Žarka u dijelu kojim zahtijeva zatezne kamate na pojedine mjesečne iznose od 1. do 15. u tekućem mjesecu za razdoblje od ožujka 2008. godine do ožujka 2014. godine, kao i za zateznim kamatama od 1. do 10. u travnju 2014. godine.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi od 29. rujna 2021. godine tvrdi da je 2. travnja 2007. g., kao dužnik i Korisnik kredita te tuženik Zagrebačka banka d. d., kao Kreditor, sklopili su Ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831, šifra namjene V63, (dalje: „ugovor o kreditu“), potvrđen od javnog bilježnika Krešimira Copicća iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007, na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF), plativo u kunskoj protuvrijednosti obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Preciznije, prema čl. 2. istog ugovora, tužitelj je dužan platiti tuženiku u anuitetima iznos kredita od 26.039,47 CHF, uz redovnu kamatu koja je tijekom postojanja predmetne ugovorne obveze promjenjiva u skladu s promjenama tržišnih uvjeta, a temeljem Odluke o kamatnim stopama tuženika, koja na dan sklapanja istog ugovora iznosi 5,20 % godišnje, sve u kunskoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja. U čl. 6 istog ugovora propisano je da korisnik kredita otplaćuje kredit u 84 jednaka mjesečna anuiteta u kunskoj protuvrijednosti CHF 308,79 te jednom, posljednjem anuitetu u kunskoj protuvrijednosti CHF 6.263,80, obračunatoj po srednjem tečaju HNB-a, važećem za CHF na dan plaćanja. Tužitelj smatra da je spomenuti ugovor o kreditu u cijelosti ništetan i to iz sljedećih razloga:

a) Pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu P- 1401/2012 od 4. srpnja 2013. g., potvrđenom presudom Visokog Trgovačkog suda broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. g., te presudom Vrhovnog suda RH broj Rev-249/14 od 9. travnja 2015. g., donesenim povodom kolektivne tužbe za zaštitu prava potrošača koji su sklopili ugovore o kreditu u CHF, a koju tužbu je udruga „Potrošač - Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača“ podnijela protiv 8 banaka, među kojim bankama je i uvodno označeni tuženik, utvrđena je ništetnost jednostrano promjenjive kamatne stope. Preciznije, u citiranim presudama pravomoćno je utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, jer da je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, niti su u ugovoru utvrđeni egzaktni parametri i metoda izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka, utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, a zbog čega je ista odredba ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna. Pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu P- 1401/2012 od 04. srpnja 2013. god., utvrđene su nepoštenim i ništetnim i odredbe ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a o kojima se nije pojedinačno pregovaralo niti je tuženik potrošača u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima za donošenje valjane odluke, utemeljene na potpunoj obavijesti, a što je protivno načelu savjesnosti i poštenja te je time ujedno prouzročena i neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana isključivo na štetu potrošača. Ova presuda u navedenom dijelu potvrđena je presudom Visokog Trgovačkog suda broj PŽ- 6632/17 od 14. lipnja 2018 g., Odlukom Ustavnog suda RH U-III-2521/2015 od 13. prosinca 2016. g., te presudom i rješenjem Vrhovnog suda RH Rev-2221/18 od 3. rujna 2019 god. Dakle, spor za kolektivnu pravnu zaštitu, pokrenut tužbom udruge „Franak“ protiv 8 banaka, a među kojim bankama je uvodno naznačeni tuženik, pravomoćno je

okončan na način da su oba sastojka (odredbe) ugovora o kreditu i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi (odredba o cijeni kredita) i odredba o valuti švicarski franak (odredba o predmetu) utvrđene nepoštenim, a time i ništetnim. Riječ je o presudama koje su javno dostupne pa se na iste ovim putem ukazuje te se na njih poziva. Nastavno na navedeno, ukazuje se da je odredbom članka 502.c Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14- u daljnjem tekst ZPP) propisano sljedeće:

„Fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.“

Sukladno članku 502.c ZPP-a i članku 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/2014, 110/2015, 14/2019), odnosno sukladno čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007, 125/2007, 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013), navedene su presude obvezujuće i za Naslovni sud pa se stoga ovim putem tužitelj poziva na spomenuta utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača.

b) Odredbe o valutnoj klauzuli, vezanoj uz švicarski franak te odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, bitni su sastojci spomenutog ugovora o kreditu.

Naime, pojam ugovora o kreditu definiran je čl. 1021 Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 124/11, 78/15 i 29/18- dalje: ZOO), i to na način da se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati govorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Bitni sastojci ugovora (essentialia negotii) su sastojci bez kojih ugovor ne može egzistirati niti proizvoditi pravne učinke, a mogu biti određeni propisom, po prirodi stvari ili pak voljom ugovornih strana.

Sadržaj odredbe čl. 1021. ZOO-a, jasno ukazuje da su, određeni iznos novčanih sredstava kao predmet ugovora te ugovorene kamate kao cijena korištenja odobrenih novčanih sredstava, bitni sastojci ugovora, pa posljedično navedenome, izostankom i samo jednog od navedenih sastojaka, pravna opstojnost istog ugovora više nije moguća. Naime, valutna klauzula ima „zaštitnu svrhu“, odnosno cilj valutne klauzule je osiguranje ostvarenja načela jednake vrijednosti činidbe kao jednog od temeljnih načela ZOO-a. Preciznije, valutna klauzula osigurava kreditoru da broj novčanih jedinica koje će dužnik plaćati po dospelosti pojedinih mjesečnih anuiteta, bude po svojoj stvarnoj vrijednosti jednak vrijednosti novčanih jedinica u trenutku isplate kredita potrošaču, pa je stoga, valutna klauzula neodvojivo povezana te direktno utječe na visinu mjesečnih anuiteta u kojima se kredit vraća banci. Valutna klauzula je ujedno sastavni dio novčanog iznosa čija visina varira ovisno o tečaju CHF-a, čime se vrijednost potrošačeve ugovorne obveze izračunava temeljem ugovorenog tečaja CHF-a, naspram kune na dan plaćanja svakog pojedinog mjesečnog anuiteta. Dakle, visina glavnog predmeta ugovora - novčanog iznosa koji je kreditor isplatio potrošaču, izravno ovisi o promjeni tečaja. Nastavno na navedeno, ukazuje se da ugovorene kamate (u ovom slučaju, ugovorena jednostrano promjenjiva kamatna stopa), predstavljaju „cijenu“ korištenja odobrenih novčanih sredstava od strane banke kao kreditora. S obzirom na nedvojbenu činjenicu da je pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 utvrđeno da je

odredba ugovora o kreditu o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, to se nadalje nameće zaključak da „cijena“ korištenja odobrenih novčanih sredstava kao činidba, postaje neodređena ili neodrediva, a potonje posljedično uzrokuje ništetnost ugovora, sukladno čl. 269. i čl. 270. Zakona o obveznim odnosima.

c) Spomenuti ugovor o kreditu između tužitelja i tuženika sklopljen je u vremenskom periodu na koji se odnosi pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 te u odnosu na navedeni ugovor o kreditu nije sklopljen sporazum o konverziji. Nastavno na navedeno, ukazuje se da je u točki 52. presude Suda EU, C-118/17 zauzeto stajalište da ona odredba ugovora koja se odnosi na tečajni rizik, predstavlja glavni predmet ugovora pa stoga, bez postojanja valutne klauzule, održavanje valjanosti ugovora nije pravno moguće. Nadalje, u točki 44. presude Suda EU C-260/18 iznova je je ponovljeno stajalište da odredbe koje se odnose na rizik promjene tečaja definiraju glavni predmet ugovora o kreditu, slijedom čega objektivna mogućnost održavanja na snazi ugovora o kreditu iz glavnog postupka nije sigurna. U konačnici, ukazuje se da je i Vrhovni sud RH u presudi Revt-249/14 od 9. travnja 2015. g., jasno naveo da je nesporna činjenica da su ugovorne odredbe u kojima se iznos kredita vezuje uz švicarski franak, odredbe o predmetu ugovora.

Dokaz: uvid u presudu Vrhovnog suda RH Revt-249/14 Nastavno na navedeno, ukazuje se da je Vrhovni sud RH u odluci Rev-907/2002 od 27. veljače 2003. g. jasno naveo da je u slučaju ništetnosti ugovorne odredbe o cijeni, koja je bitan sastojak ugovora, ništetan cijeli ugovor.

Slijedom svega navedenog, a poglavito uzevši u obzir pravomoćna i pravno obvezujuća utvrđenja iz prethodno citiranih presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, Visokog trgovačkog suda te Vrhovnog suda RH o ništetnosti odredba ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi te o ništetnosti odredaba ugovora o valutnoj klauzuli kojom je glavnica vezana uz švicarski franak te kad se uzme u obzir činjenica da te iste odredbe ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi te o valutnoj klauzuli kojom je glavnica vezana uz CHF, predstavljaju bitne sastojke istog ugovora o kreditu, bez kojih sastojaka isti ne može pravno opstati, to se nameće zaključak da je isti ugovor o kreditu u cijelosti ništetan.

S obzirom na gore iznesene činjenice, tužitelj je podnio tuženiku zahtjev za mirno rješenje spora, međutim, do istog nije došlo te zahtijeva:

I/ Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka Ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831, sklopljen dana 02.04.2007 god., između tužitelja Pavla Žarka, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492 i tuženika Zagrebačka banka d. d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, potvrđen dana 04.04.2007 god., od javnog bilježnika Krešimira Copića iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007., na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF) u kunskoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

II/ Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKOJ BANCI d. d., OIB 92963223473, Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, da tužitelju PAVLU ŽARKU, OIB: 27109090492, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, isplati parnične troškove zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, tekućim presuđenja pa do isplate, prema stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 15 dana."

Zatim podneskom od 13. srpnja 2022. godine tvrdi da s obzirom da važeća sudska praksa u pretežitom dijelu zauzima stav da ništetnost odredbi ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i te ništetnost odredbe ugovora o kreditu koja se odnosi na glavnice vezanu uz valutu CHF, ne rezultiraju ništetnošću ugovora o cjelini, već ugovor ostaje na snazi pri čemu tužitelj/ potrošač ima pravo na naknadu štete u obliku isplate razlike preplaćene glavnice i kamate, to tužitelj ovim putem postavlja eventualno kumulirani tužbeni zahtjev, sukladno čl. 188 st.2 važećeg Zakona u parničnom postupku. Preciznije, tužitelj ovim putem ujedno postavlja restitucijski zahtjev prema tuženiku radi isplate naknade štete s osnove ništetne odredbe ugovora o kreditu koja se odnosi na valutnu klauzulu uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Naime, tužitelju je plaćanjem anuiteta, obračunatog prema tečaju CHF nastala šteta, a tuženik je s druge strane stekao nepripadnu imovinsku korist temeljem spomenutih ništetnih odredbi ugovora o kreditu pa stoga tuženik kao nepošteni stjecatelj, mora isplatiti tužitelju i naknadu štete i zateznu kamatu od dana stjecanja odnosno od dana kada je tužitelju nastala šteta, sve sukladno čl. 1111 st.3, čl. 1115 i čl. 1086 Zakona o obveznim odnosima. Slijedom navedenog, tužitelj eventualno kumuliranim tužbenim zahtjevom potražuje od tuženika isplatu razlike između plaćenih anuiteta u skladu sa Ugovorom o kreditu sa ništetnim odredbama u kojima je glavnica vezana u valuti CHF i onih iznosa anuiteta koje bi tužitelj bio u obvezi plaćati na temelju isplaćene glavnice kredita odmah nakon sklapanja ugovora te početno ugovorene kamate, odnosno razliku u isplaćenoj glavnici banci „ s osnove ništetne valutne klauzule“, u usporedbi s novčanim iznosom kojeg je tužitelj primio od tuženika po sklapanju ugovora o kreditu, zajedno sa zateznim kamatama, tekućim na pojedini, isplaćeni mjesečni iznos od trenutka uplate banci, pa do isplate, a koje kamate se do 31. prosinca 2007.g. određuju sukladno čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, zatim od 01.01.2008 god., pa do 31.07.2015 god., po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 01.08.2015 god., pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena. Sukladno okvirnom izračunu razlike između plaćenih mjesečnih anuiteta na ime glavnice vezane uz valutu CHF te između ugovorenih mjesečnih anuiteta tužitelj ostvaruje pravo na naknadu štete s osnove preplaćenih iznosa anuiteta zbog ništetne odredbe ugovora o valutnoj klauzuli, u iznosu od 18.000,00 kn, zajedno sa pripadajućim kamatama, tekućim na pojedini, isplaćeni mjesečni iznos od trenutka uplate banci, pa do isplate, a koje kamate se određuju na prethodno opisani način. Tužitelj će konačno specificirati svoj tužbeni zahtjev nakon provođenja novog knjigovodstveno-financijskog vještačenja u ovoj pravnoj stvari odnosno nakon dostave eventualnih drugih knjigovodstvenih isprava koje će eventualno vještaku biti potrebne za izradu nalaza i mišljenja. Opreza radi, ukazuje se da su oba postavljena tužbena zahtjeva tužitelja iz točke VI ovog podneska su u međusobnoj vezi, štoviše, isti proizlaze iz iste činjenične i pravne osnove, pa stoga tužitelj predlaže da sud prihvati drugopostavljeni tužbeni zahtjev iz ovog podneska, tek u slučaju da isti sud utvrdi da prvopostavljeni tužbeni zahtjev iz ovog podneska nije osnovan, a sve sukladno čl. čl. 188 st.2 važećeg Zakona u parničnom postupku te zahtijeva:

"I/ Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka cijeli Ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831, sklopljen dana 02.04.2007 god., između tužitelja Pavla Žarka, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492 i tuženika Zagrebačka banka d. d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, potvrđen dana 04.04.2007 god., od javnog bilježnika Krešimira Copića iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007., na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF) u kunsjoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

II/ Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKOJ BANCI d. d., OIB 92963223473, Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, da tužitelju PAVLU ŽARKU, OIB: 27109090492, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, isplati parnične troškove zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, tekućim presuđenja pa do isplate, prema stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku od 15 dana.

Ukoliko Naslovljeni sud utvrdi da je tužbeni zahtjev pod točkom VI.A neosnovan, tužitelj postavlja eventualno kumulirani tužbeni zahtjev temeljem odredbi članka 188. stavka 2. ZPP-a, zahtijeva:

"I/ Utvrđuje se da su ništetne te da ne proizvode pravne učinke ugovorne odredbe Ugovora o kreditu za kupnju motornog vozila, br. Ugovora: 3208787638/07, br. kreditne partije: 7103584831 koje se odnose na valutnu klauzulu, uz koju je vezana glavnica švicarski franak, (čl.6 istog ugovora), sklopljenog dana 02.04.2007 god., između tužitelja Pavla Žarka, iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492 i tuženika Zagrebačka banka d. d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, potvrđen dana 04.04.2007 god., od javnog bilježnika Krešimira Copića iz Dugog Sela, M. Jurić Zagorke 1 pod brojem OV-4592/2007., na iznos od 26.039,47 švicarskih franaka (CHF) u kunsjoj protuvrijednosti, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja.

II/ Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKOJ BANCI d. d., OIB 92963223473, Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, da isplati tužitelju PAVAO ŽARKO iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492 iznos od 18.000,00 kn na ime preplaćene glavnice, zajedno sa zateznim kamatama, koje na svaki pojedini mjesečni iznos teku od izvršene mjesečne uplate tuženiku pa do isplate, a koje kamate se do do 31. prosinca 2007.g. određuju sukladno čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 01.01.2008 god., pa do 31.07.2015 god., po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 01.08.2015 god., pa do isplate , po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine."

Konačno, podneskom od 6. studenoga 2025. godine zahtijeva u novčanom dijelu pod " 1.Nalaže se tuženiku, ZAGREBAČKA BANKA d.d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, isplatiti tužitelju, PAVAO ŽARKO iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492, na ime razlike između anuiteta s osnove valutne klauzule, iznos od 4.629,28 € zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku:

na iznos od 3,12 € od 01.03.2008. pa do isplate,
- na iznos od 2,06 € od 01.04.2008. pa do isplate,
- na iznos od 2,93 € od 01.10.2008. pa do isplate,
- na iznos od 7,08 € od 01.11.2008. pa do isplate,
- na iznos od 1,18 € od 01.12.2008. pa do isplate,
- na iznos od 17,13 € od 01.01.2009. pa do isplate,
- na iznos od 17,31 € od 01.02.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,96 € od 01.03.2009. pa do isplate,
- na iznos od 13,20 € od 01.04.2009. pa do isplate,
- na iznos od 13,45 € od 01.05.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,34 € od 01.06.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,72 € od 01.07.2009. pa do isplate,
- na iznos od 9,78 € od 01.08.2009. pa do isplate,
- na iznos od 12,02 € od 01.09.2009. pa do isplate,
- na iznos od 9,56 € od 01.10.2009. pa do isplate,
- na iznos od 11,17 € od 01.11.2009. pa do isplate,
- na iznos od 10,93 € od 01.12.2009. pa do isplate,
- na iznos od 15,26 € od 01.01.2010. pa do isplate,
- na iznos od 18,06 € od 01.02.2010. pa do isplate,
- na iznos od 17,48 € od 01.03.2010. pa do isplate,
- na iznos od 20,27 € od 01.04.2010. pa do isplate,
- na iznos od 25,38 € od 01.05.2010. pa do isplate,
- na iznos od 26,50 € od 01.06.2010. pa do isplate,
- na iznos od 32,52 € od 01.07.2010. pa do isplate,
- na iznos od 32,36 € od 01.08.2010. pa do isplate,
- na iznos od 44,84 € od 01.09.2010. pa do isplate,
- na iznos od 37,66 € od 01.10.2010. pa do isplate,
- na iznos od 39,39 € od 01.11.2010. pa do isplate,
- na iznos od 47,35 € od 01.12.2010. pa do isplate,
- na iznos od 48,12 € od 01.01.2011. pa do isplate,
- na iznos od 45,37 € od 01.02.2011. pa do isplate,
- na iznos od 47,15 € od 01.03.2011. pa do isplate,
- na iznos od 47,31 € od 01.04.2011. pa do isplate,
- na iznos od 52,61 € od 01.05.2011. pa do isplate,
- na iznos od 63,83 € od 01.06.2011. pa do isplate,
- na iznos od 76,62 € od 01.07.2011. pa do isplate,
- na iznos od 90,61 € od 01.08.2011. pa do isplate,
- na iznos od 68,81 € od 01.09.2011. pa do isplate,
- na iznos od 61,52 € od 01.10.2011. pa do isplate,
- na iznos od 62,11 € od 01.11.2011. pa do isplate,
- na iznos od 63,26 € od 01.12.2011. pa do isplate,
- na iznos od 69,74 € od 01.01.2012. pa do isplate,
- na iznos od 71,79 € od 01.02.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,80 € od 01.03.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,59 € od 01.04.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,78 € od 01.05.2012. pa do isplate,
- na iznos od 72,77 € od 01.06.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,56 € od 01.07.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,03 € od 01.08.2012. pa do isplate,

- na iznos od 64,42 € od 01.09.2012. pa do isplate,
- na iznos od 69,49 € od 01.10.2012. pa do isplate,
- na iznos od 71,91 € od 01.11.2012. pa do isplate,
- na iznos od 70,51 € od 01.12.2012. pa do isplate,
- na iznos od 68,78 € od 01.01.2013. pa do isplate,
- na iznos od 68,27 € od 01.02.2013. pa do isplate,
- na iznos od 67,73 € od 01.03.2013. pa do isplate,
- na iznos od 72,48 € od 01.04.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,80 € od 01.05.2013. pa do isplate,
- na iznos od 64,80 € od 01.06.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,59 € od 01.07.2013. pa do isplate,
- na iznos od 65,01 € od 01.08.2013. pa do isplate,
- na iznos od 67,65 € od 01.09.2013. pa do isplate,
- na iznos od 69,41 € od 01.10.2013. pa do isplate,
- na iznos od 70,34 € od 01.11.2013. pa do isplate,
- na iznos od 73,32 € od 01.12.2013. pa do isplate,
- na iznos od 70,58 € od 01.01.2014. pa do isplate,
- na iznos od 74,26 € od 01.02.2014. pa do isplate,
- na iznos od 76,19 € od 01.03.2014. pa do isplate,
- na iznos od 74,24 € od 01.04.2014. pa do isplate,
- na iznos od 1.423,13 € od 01.10.2014. pa do isplate,

a koje kamate se do 31. prosinca 2007. godine određuju sukladno čl. 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, od 01. siječnja 2008. godine pa do 31. srpnja 2015. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je

vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 01. kolovoza 2015. godine pa do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. godine pa do 29. prosinca 2023. godine uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

2. Nalaže se tuženiku, ZAGREBAČKA BANKA d.d., Trg bana J. Jelačića 10, OIB: 92963223473, naknaditi tužitelju, PAVAO ŽARKO iz Brdovca, Vladimira Novaka 8, OIB: 27109090492, parnične troškove zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od presuđenja pa do isplate, a koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana."

2. Tuženik u odgovoru na tužbu od 17. studenoga 2021. godine ističe prigovor postojanja dvostruke litispendencije jer je tužitelj pred Naslovnim sudom već pokrenuo postupak protiv tuženika u odnosu na isti Ugovor o kreditu u odnosu na odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi (indirektno tužitelj spominje i valutnu klauzulu) pod brojem P-8393/19 koji postupak je još uvijek u tijeku. Obzirom da sud pazi na ništetnost ugovora (i kao cjeline) po službenoj dužnosti to tuženik ističe prigovor dvostruke litispendencije jer se u postupku pod posl. br. P-8393/19 raspravlja o ništetnosti odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi i (indirektno) valutnoj klauzuli, a posljedično (po službenoj dužnosti) i o ništetnosti cijelog ugovora pa tužitelj nema nikakav pravni interes u ovoj „novoj“ parnici zahtijevati ništetnost cijelog Ugovora na temelju istih odredaba. Zaista bi bilo nelogično i pravno neodrživo, suprotno Zakonu o parničnom postupku, da dva suca istog suda, u dva odvojena predmeta, raspravljaju o istim ugovornim odredbama, i donose dvije različite ili iste odluke. Tuženik predlaže da Naslovni sud bez daljnjeg razmatranja, a nakon uvida u predmet P- 8393/19 odbaci tužbu tužitelja uz naknadu troška tuženiku. Zaključak tužitelja o ništetnosti cijelog Ugovora o kreditu, a koji se temelji na odredbama koje uređuju promjenjivost ugovorene kamate stope i valutne klauzule - nije osnovan i nema uporište u EU-a i hrvatskom pravu zaštite potrošača, kao ni mnogobrojnim odluka hrvatskih sudova, uključujući odlukama koje su proizašle iz kolektivnog spora, na koji se tužitelj (očito selektivno) poziva. VSRH u odluci Rev 1172/2018, potvrđuje gornji stav: „U ovom slučaju potrebno je utvrditi može li se ugovor održati na snazi bez djelomično ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi (...) Tu odredbu je ovaj sud protumačio i primijenio na način da predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se redovne kamatne stope mijenjanju sukladno Odluci o kamatnim stopama Kreditora.“ Prema stajalištu Visokog trgovačkog suda RH iz presude posl. broj PŽ-6632/2017 (str. 51.), ništetnost cijelog ugovora o kreditu ne dolazi u obzir: „Stoga, budući da su prema odredbi članka 1065. ZOO/91 i članka 1021. ZOO/05 bitni sastojci ugovora o kreditu obveza davanja određenog novčanog iznosa i obveza vraćanja iskorištenog iznosa novca uz obvezu plaćanja ugovorenih kamata, u vrijeme i na način kako je utvrđeno ugovorom, eventualna ništetnost odredaba u dijelu u kojem je ugovoren zaštitna klauzula i način na koji se mijenja kamatna stopa, s obzirom da to nisu bitni elementi ugovora o kreditu i ugovor može opstati bez njih, ne povlači ni ništetnost cjelovitih odredaba o glavnom predmetu i cijeni, a još manje ništetnost cijelog ugovora.“ Nadalje, u nizu pravomoćnih presuda usvojenih u pojedinačnim parnicama pokrenutim od strane tužitelja-potrošača, sudovi su jasno zauzeli stav o neosnovanosti zahtjeva za utvrđenje ništetnosti cijelog ugovora o kreditu. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Gos 1/2019-36 od 4. ožujka 2020.g. koje je za sve sudove obvezujuće, rečeno je između ostaloga i: „Dakle, trebalo bi zaključiti i ponoviti: da je u prije navedenim presudama hrvatskih sudova pravomoćno utvrđeno da su pojedine nepoštene i ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu vezanog uz CHF o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, ali nije rečeno da bi osnovni ugovori zbog toga bili ništetni u cijelosti“. Konačno, valja imati na umu i stav suda EU izražen u presudi od 3. listopada 2019., C- 260/18, Dziubak, t. 39.: „Kao drugo, imajući na umu odredbu članka 6. st. 1. Direktive 93/13 u dijelu kojim propisuje da ugovor i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez nepoštenih odredaba, očito je da cilj zaštite koju predviđa ova direktiva nije utvrditi ništetnim sve i cijele ugovore, već „zamijeniti formalnu ravnotežu koju ugovor uspostavlja između prava i obveza ugovornih stranaka stvarnom ravnotežom kojom se ponovno uspostavlja jednakost između potonjih, pri čemu se precizira da se

predmetni ugovor mora, u načelu, održati bez ikakve izmjene osim one koja proizlazi iz uklanjanja nepoštenih odredbi.“ Isti stav izražen je i odlukama ŽS Zagreb GŽ-581/2021-2 i GŽ-969/2021-2 od 14. lipnja 2021., ŽS Zagreb GŽ-34/2021-2 od 18. veljače 2021., ŽS Zagreb GŽ-2406/19-2 od 1. srpnja 2020. Tužitelj je tužbom postavio isključivo deklaratorni tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnosti cijelog ugovora, ali nije obrazložio u čemu se sastoji pravni interes tužitelja za postavljanjem isključivo deklaratornog tužbenog zahtjeva u ovoj parnici kada već vodi parnicu pod brojem P-8393/19. Utvrđivanje ništetnosti pretpostavlja postojanje eventualnih prava tužitelja, temeljem takve ništetnosti. S tim u vezi tuženik ukazuje i na sudsku praksu – odluku VSRH Rev 588/1998 od 13. svibnja 1998.: „Određba čl. 187. st. 2. ZPP propisuje da se tužba za utvrđenje postojanja kakva prava ili pravnog odnosa može podići ako tužitelj ima pravni interes za to utvrđenje prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa. Kada je tužiteljica stekla mogućnost da pravnu zaštitu ostvari kondemnatornom tužbom, više ne postoji pravni interes za podizanje tužbe za utvrđenje.“ S obzirom na navedeno, tužba je protivna odredbi članka 187. ZPP-a. Svaka promjena kamatne stope učinjena je u skladu sa zakonom i ugovorom. Odredbom članka 2. st. 1. Ugovora o kreditu navedeno je kako će kamatna stopa biti obračunavana sukladno važećoj Odluci o kamatnim stopama Kreditora, a u skladu sa promjenama tržišnih uvjeta. Člankom 18. J Ugovora o kreditu, navedeno je kako opći uvjeti čine sastavni dio ugovora o kreditu, dok je tužitelj potpisom ugovora potvrdio primitak istih. U vrijeme sklapanja ugovora, na snazi su bili Opći uvjeti poslovanja Zagrebačke banke d.d. od 6. srpnja 1999. godine, a koji su se primjenjivali od 1. listopada 1999. (u daljnjem tekstu „OUP/1999“). U odredbi čl. 5.1. OUP/1999 bilo je navedeno: „Izmjene (akata kojima se utvrđuje kamatna stopa – op. punomoćnika) temelje se na profesionalnoj procjeni tržišnih uvjeta, koju Banka obavlja kontinuirano, s ciljem zaštite pravne i gospodarske svrhe ugovora, rukovodeći se pritom zahtjevima prilagodbe promjenama tržišnih uvjeta za vrijeme postojanja poslovnog odnosa.“ Dakle, banka se obvezala kako će Odluku o kamatnim stopama, odnosno kamatnu stopu, mijenjati u skladu s promjenom tržišnih uvjeta. . Takva odredba bila je u skladu sa tada važećim Zakonom o zaštiti potrošača iz 2003. godine („Narodne novine“ br. 96/03 – u daljnjem tekstu ZZP/03), a koja je u istovjetnom tekstu zadržana i u Zakonu o zaštiti potrošača iz 2007. godine u čl. 97. alineji 11. („Narodne novine“ br. 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 78/12 i 56/13 – ZZP/07), te potom i u Zakonu o zaštiti potrošača iz 2014. godine u čl. 50. alineji 11. („Narodne novine“ br. 41/14), koja vrijedi i danas (ali ne više na području potrošačkog kreditiranja, uslijed izmjena Zakona o potrošačkom kreditiranju) i glasi: „Ugovorne odredbe koje bi se, uz ispunjenje pretpostavki iz članka 81. ovoga Zakona, mogle smatrati nepoštenima jesu, primjerice:... - odredba kojom se trgovcu dopušta da jednostrano mijenja ugovorne odredbe bez valjanog, ugovorom predviđenog, razloga.“ Tekst ugovorne odredbe u čl. 2. stavku 1. Ugovora (što je dopunjeno odredbama čl. 5.1. Općih uvjeta poslovanja iz 1999.) govori o tome da je „redovna kamatna stopa tijekom postojanja obveze po ovom ugovoru promjenjiva u skladu s tržišnim uvjetima“, a takav se modus promjenjivosti temelji na materijalnom pravu kakvo je važilo u vrijeme sklapanja Ugovora, i on nije istovjetan modusu jednostrane izmjene redovne kamate od strane banke, po pukom nahođenju banke. „Jednostrana promjenjivost kamatne stope“, na koju upire tužitelj, nema materijalnopravno isti tretman. OUP/1999 su nadalje nadopunjeni stupanjem na snagu Općih uvjeta promjene kamatnih stopa Zagrebačke banke d.d. u kreditnom poslovanju s domaćim i stranim osobama koji su

bili u primjeni od 1.1.2011. u kojima je, između ostaloga, bilo navedeno u odredbi 2. Osnovna načela promjene kamatne stope

“Visina i promjene kamatnih stopa ovise prvenstveno o visini i promjenama tržišnih parametara koji određuju uvjete pod kojima se Banka može zadužiti na domaćem ili inozemnom tržištu kapitala, a koji se odnosi na referentne kamatne stope za pojedinu valutu i kreditni rizik Republike Hrvatske. Pored utjecaja kretanja tržišnih parametara..., na visinu i promjene kamatnih stopa utječe i regulatorni trošak poslovanja Banke, odnosno financijski efekti promjena zakonske i podzakonske regulative... itd.” Ujedno, u odnosu na način promjene kamatne stope, tuženik ističe kako se ista počevši od 1. siječnja 2013. godine mijenjala ovisno o izmjeni varijabilnog parametra, a sve s obzirom na zakonom predviđene zahtjeve. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 127/12 – u daljnjem tekstu „ZID ZPK/12“) dodana je odredba čl. 11.a, koja je u stavku 1. i 2. propisala sljedeće: “(1) Ako su ugovorene promjenjive kamatne stope, vjerovnik je dužan: a) definirati parametre koje prati u kontekstu donošenja odluke o korekciji promjenjive kamatne stope, a koji su jasni i poznati potrošačima i b) kvalitativno i kvantitativno razraditi uzročno-posljedične veze kretanja parametara iz točke a) i utjecaja tih kretanja na visinu promjenjive kamatne stope i c) odrediti u kojim se razdobljima razmatra donošenje odluke o korekciji visine kamatne stope (koje je bazno razdoblje te koja su referentna razdoblja). Parametri iz stavka 1. ovoga članka mogu biti referentna kamatna stopa (npr. EURIBOR, LIBOR), indeks potrošačkih cijena, premija na kreditni rizik Republike Hrvatske i slični parametri čija promjena ne ovisi o volji jedne ugovorne strane.” Uprava banke je na svojoj 688. sjednici, održanoj dana 11. prosinca 2012. godine donijela Opće uvjete promjene kamatnih stopa Zagrebačke banke d.d. u kreditnom poslovanju s domaćim i stranim osobama od 11. prosinca 2012. koji su u primjeni od 1. siječnja 2013. (u daljnjem tekstu „OUP/2013“), kojim je implementirala naprijed navedenu zakonsku obvezu. U odredbama poglavlja 3. OUP/2013, naslovljenog „Krediti – načini određivanja visine promjenjive kamatne stope, pod a) Promjenjivi elementi kamatne stope i fiksni dio kamatne stope, navedeno je: „Kamatne stope na kredite sastavljene su od varijabilnog i fiksnog dijela. Varijabilni (promjenjivi) dio kamatne stope na kredite je ugovoreni parametar, ili više njih, čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana, koji je jasan i poznat Klijentima. Fiksni (nepromjenjivi) dio kamatne stope je određeni ugovoreni broj postotnih poena, koji se ne mijenja tijekom korištenja, odnosno otplate kredita.“ U odnosu na CHF kredite, navedeno je sljedeće: „U usklađenju Zatečenih kamatnih stopa ugovorenih ugovorima o stambenom kreditu, ugovorima o kreditu s namjenom različitom od stambene namjene, te o kreditu bez određene namjene, ugovorenima s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa izraženog u CHF, primijenit će se šestomjesečni LIBOR za CHF.“ Tužena banka je korisnika kredita o tome ujedno obavijestila obaviješću od 8.1.2013. Prema tome, počevši od 1.1.2013. godine kamatna stopa mijenja se sukladu sa promjenama javno dostupnog ugovorenog parametra (u konkretnom slučaju: 6M LIBOR za CHF), a čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana, i fiksnog dijela kamatne stope. Počevši od 1.1.2013. godine kamatna stopa mijenja se sukladu sa promjenama javno dostupnog ugovorenog parametra (u konkretnom slučaju: 6M LIBOR za CHF), a čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana, i fiksnog dijela kamatne stope. Prema tome, od 1. 01. 2013. su promjene kamatne stope vezane za referentnu, javno dostupnu stopu. Što se tiče same valutne klauzule, korisnik kredita je upoznat s valutnim rizikom i to je jasno navedeno u članku 1. Ugovora te čl. 18. P) Ugovora u

kojem je navedeno, neposredno prije potpisa tužitelja da je upoznat s vraćanjem obveza iz kredita uz valutnu klauzulu te je izrijekom prihvatio tečajni rizik. Valutna klauzula je izrijekom zakonom dopuštena, legitimna ugovorna odredba. Nakon što je valjana ugovorena, ona ne može postati ništetnom zbog kretanja tečaja kune prema stranoj valuti tijekom trajanja ugovornog odnosa. Kretanje tečaja kune prema nekoj stranoj valuti ne može se smatrati protivnim Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, pa ne može ni valjana ugovorenu valutnu klauzulu naknadno učiniti ništetnom. Isto tako, nije sporan niti drugi bitan sastojak ugovora o kreditu, odnosno redovna kamata. Ugovorom je ugovorena početna kamata od 5,20%. Osnovna obveza korisnika kredita, sukladno članku 1021. ZOO, je platiti redovnu kamatu. Kamata određena ugovorom o kreditu je stoga zakonita i ne premašuje zakonom određene maksimalne iznose. Banka nije znala niti mogla/morala znati za rast tečaja CHF35. Tečaj CHF prema EUR/DEM, a time i prema hrvatskoj kuni je tečaj koji je dugi niz godina bio izuzetno stabilan. Kao što HNB „štiti“ tečaj kune prema EUR, tako i Švicarska narodna banka zbog interesa vlastitog (izvozno orijentiranog) gospodarstva štiti tečaj CHF prema EUR, a time posredno i tečaj kune prema CHF. Prema tome, činjenica da HNB ne štiti tečaj CHF ne znači da ne postoji interes švicarske centralne banke za stabilnost navedene valute. Tužena banka, ne samo da nije znala, nego nije imala niti jedan razlog sumnjati u buduće kretanje tečaja predmetne valute. Osim činjenice što je tečaj CHF-a bio stabilan dugi niz godina, tuženik želi istaknuti kako je projekcija daljnje stabilnosti tečaja istaknuta od strane Vice-guvernera Švicarske narodne banke neposredno nakon uvođenja EUR, a potom ponovljena i četiri godine kasnije, neposredno prije uvođenja CHF kredita u ponudu banke. Na Internet stranici Švicarske narodne banke https://www.snb.ch/en/mmr/speeches/id/ref_20000224_jpr/source/ref_20000224_jpr.en.pdf dostupno je izlaganje Vice-guvernera Jean-Pierre Rotha od 24. veljače 2000. godine. U navedenom izlaganju navodi: „Kao što je već spomenuto, tečaj između švicarskog franka i eura od presudne je važnosti za švicarsko gospodarstvo. Stabilnost tečaja, na dosadašnjem nivou, ne jamči se zauvijek. Međutim, rizik nepravednih kretanja čini se ograničen jer je prisutnost velikih valutnih blokova smanjila atraktivnost švicarskog franka kao rezervne valute.“ Četiri godine kasnije, 19. veljače 2004. godine, gosp. Jean-Pierre Roth održao je izlaganje koje je također dostupno na Internet stranici Švicarske narodne banke https://www.snb.ch/en/mmr/speeches/id/ref_20041119_jpr. U navedenom izlaganju navodi: „Izvanredna volatilnost deviznih tečajeva ne može se isključiti, ali naše iskustvo s tečajem euro / švicarskog franka pokazalo je da tržište novca nije tako neracionalno kao što neki ljudi vjeruju. Zahvaljujući mnogo stabilnijem monetarnom okruženju u Europi, švicarski franak danas je mnogo manje pod spekulativnim pritiskom nego prije. Naša valuta još uvijek ima međunarodnu dimenziju, ali se približava ekonomskim temeljima, što je dobra vijest za naše izvoznike. To također znači da je volatilnost tečaja između franka i eura danas manje izražena od volatilnosti koju smo promatrali u prošlosti između franka i njemačke marke. Jasno je da franak pripada obitelji europskih valuta, reagirajući slično u odnosu na oscilacije dolara. U tom smislu, zasigurno, franak i euro su sestrinske valute.“ Iz navedenog se može zaključiti kako je stabilnost tečaja CHF prema EUR primarni cilj Švicarske narodne banke (kao što je cilj HNB-a stabilnost kune prema EUR op.a), ali također kako Švicarska narodna banka ne vidi realan rizik od značajnih promjena tečaja u budućnosti, obzirom na (i) okolnost dugotrajne tečajne stabilnosti, (ii) činjenicu da je

u EU uvođenjem EUR došlo do formiranja valutnog bloka umjesto niza pojedinačnih nacionalnih valuta, te (iii) ono što se čini, po stajalištu vice-guvernera presudnim, činjenicu kako se švicarska valuta približava temeljima vlastite vrijednosti pretežno u švicarskoj ekonomiji a ne u poziciji rezervne valute. Utoliko je jasno kako tuženik u vrijeme zaključenja predmetnog kredita zasigurno nije znao niti je mogao znati da će doći do svjetske financijske krize i pritiska na CHF valutu u mjeri u kojoj Švicarska narodna banka neće uspjeti „obraniti“ tečaj CHF / EUR. Dapače, temeljem dugogodišnje stabilnosti tečaja i izjava Vice-guvernera Švicarske narodne banke, tuženik je imao jedino opravdan razlog vjerovati kako je mogućnost volatilnosti tečaja švicarskog franka znatno smanjena. Tuženik ističe kako je navedeno pitanje dodatno adresirano i u postupku koji se vodi pred VTS RH broj PŽ-7129/2013 (sada broj PŽ-6632/2017), primjerice podnescima tuženika od 5. studenog 2012. godine i 5. veljače 2013. godine, te tuženik predlaže Sudu izvršiti uvid u navedeni spis, te se obvezuje dostaviti i druge dokaze iz kojih proizlazi kako banka u trenutku sklapanje ugovora nije znala niti mogla/morala znati za smjer kretanja tečaja CHF. Banka je prilikom sklapanja Ugovora pružila sve potrebne informacije. Što se tiče informacije kako HNB štiti tečaj kune prema EUR, radi se o javno dostupnoj informaciji u niz novinskih članaka tijekom 2005. godine, te je na istu upozorio tadašnji viceguverner HNB-a Boris Vujčić prilikom podnošenja izvješća Hrvatskom saboru. U Večernjem listu od 9.3.2005. godine se navodi: „HNB ne utječe na tečaj franka, a osim toga, ne obvezuje niti banke na konverziju ovoga kredita u drugi u euru ako ta valuta „podivlja“ U Vjesniku od 29.4.2005. godine se navodi: „Treba, kaže, uzeti u obzir da se krediti u eurima općenito smatraju manje rizičnima s obzirom da je Hrvatska „visoko eurizirano tržište“ na kojem se vrijednost većine dobara iskazuje u eurima pa tako u slučaju potrebe i Hrvatska narodna banka svojim intervencijama može imati veći utjecaj na tečaj i stabilnost kune prema euru. U Novom listu od 20.7.2005. se navodi: „Činjenica je, a na to je upozorio i Vujčić, da Hrvatska narodna banka, kao vrhovna monetarna vlast u Hrvatskoj, deviznim intervencijama i drugim instrumentima može utjecati na tečaj kuna/euro jer se vrijednost kune i formira prema euru. Dapače, tečaj se u zadnjih desetak godina kretao u rasponu plusminus 5 posto jer je temeljni cilj HNB-a držati cijene stabilnim, a budući da smo uvozno ovisna ekonomija, svaki poremećaj u tečaju kune prema euru rezultirao bi inflatornim kretanjima na strani ponude. Što se tiče švicarskog franka, a isto je i s američkim dolarom, japanskim jenom engleskom funtom i bilo kojom drugom ne-euro valutom, domet naše središnje banke je vrlo ograničen jer se tečaj između kune i tih valuta formira posredno – preko eura.“ U Jutarnjem listu od 21.7.2005. godine se navodi: „Ja sam samo, odgovarajući na pitanje saborskih zastupnika, upozorio da kod kredita u CHF postoji veći tečajni rizik jer središnja banka kontrolira stabilnost eura u odnosu na kunu, ali ne i odnos drugih valuta i kune – ističe Vujčić“ Proizlazi, dakle, kako je uloga i cilj HNB-a da održi stabilnost tečaja kune prema EUR i time omogući stabilnost cijena bila javno dostupna činjenica, isto kao što je bila javno dostupna činjenica da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF, već da se isti posredno formira preko EUR. Standard dužne pažnje i informiranosti „prosječnog potrošača“ kako ga postavlja Sud Europske unije zasigurno ne podrazumijeva potrošača koji bi se propustio i samostalno informirati o javno dostupnoj informaciji na koju ukazuje vice-guverner HNB-a i to u trenutku kada donosi jednu od važnijih financijskih odluka u svome životu – uzimanje kredita. Tuženik je o navedenoj okolnosti informirao tužitelja u okviru primjene obveznih smjernica za informiranje klijenata i u skladu s edukacijom koju su osobni bankari prošli u pripremi za uključivanje kredita u CHF u kreditnu ponudu. U odnosu

na najnoviju presudu VSRH br. Rev 2221/2018 od 3. rujna 2019.g., tužena banka ukazuje na dio obrazloženja te presude u kojem se navodi: "Od trenutka kad se pojedinačni potrošač obratio banci nastaje pojedinačni odnos potrošača i banke Informacije koje su pojedini potrošači dobili tijekom pojedinačnih pregovora ... relevantne su za pojedinačni odnos između banke i određenog potrošača ..." (dio obrazloženja na str. 25. presude VSRH br. Rev 2221/2018 u vezi s dijelom obrazloženja presude VTSRH br. PŽ-6632/2017, str. 54). Iz gornjeg citata slijedi logičan zaključak o tome da je u konkretnom pravnom sporu o pojedinačnom ugovornom odnosu kao što je ovaj, nužno utvrditi je li tuženik informirao tužitelja o njemu dostupnim i poznatim informacijama. Tuženik je korisnika kredita informirao o (poznatim) parametrima vezanim za odobrenje kredita uz valutnu klauzulu u CHF. Banka je za to imala točno određene smjernice kojih su se bankari koji rade na odobrenju kredita bili dužni pridržavati. Tuženik ističe kako je bio posljednja banka koje je u svoju ponudu uvela kredite u švicarskim francima, te kako navedene kredite nije reklamirala niti nudila ništa više nego što nudila kredite u EUR i kunama. Dapače, tuženik je destimulirao korisnike da uzimaju kredite u švicarskim francima time što je nudio najviše kamatne stope na takve kredite u odnosu na konkurenciju. Iz svega navedenog proizlazi kako na strani banke nije postojalo bilo kakvo znanje o budućem kretanju tečaja, dapače, kako je banka imala razloga vjerovati u stabilnost tečaja, te kako je banka tužitelja u samom ugovoru upozorila valutni rizik. Od banke se ne može očekivati da klijenta informira o nečemu o čemu ni sama nema saznanja, odnosno budućem smjeru kretanja tečaja. Tužitelj nema u vidu recentnu praksu Suda Europske Unije, gdje je u odluci Andrić (C-186/16) navedeno: „Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se nepoštenost ugovorne odredbe treba ocijeniti s obzirom na vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, uzimajući u obzir sve okolnosti za koje je pružatelj usluga mogao znati u to vrijeme i koje su mogle utjecati na naknadno izvršenje spomenutog ugovora. Na sudu koji je uputio zahtjev je da procijeni, s obzirom na sve okolnosti glavnog postupka i uzimajući u obzir osobito stručnost i znanja pružatelja usluga, u ovom slučaju banke, u vezi s mogućim promjenama tečaja i rizicima svojstvenima sklapanju ugovora o zajmu u stranoj valuti, postojanje eventualne neravnoteže u smislu spomenute odredbe.“ U istom predmetu, sukladno proceduri Suda Europske Unije, svoje mišljenje dao je i nezavisni odvjetnik Nils Wahl koji navodi: „Međutim, čini mi se neprimjerenim da se od prodavatelja robe ili pružatelja usluga zahtijeva da obavijesti, u fazi sklapanja kreditnog ugovora, potrošača o nastanku događaja ili promjenama koje su uslijedile nakon zaključenja ugovora i koje on nije mogao predvidjeti. Od prodavatelja robe ili pružatelja usluga ne može se zahtijevati da potrošačima pružaju druge informacije osim onih koje su im poznate ili koje bi i objektivno morale biti poznate u trenutku sklapanja ugovora. U ovom slučaju, u nedostatku elemenata kojima se dokazuje da je banka bila u mogućnosti predvidjeti promjenu, i to povijesnu promjenu, deviznog tečaja između rumunjskog leua i švicarskog franka u opsegu poput onoga koji je zabilježen godine 2007. i da ona o tome namjerno nije obavijestila korisnike kredita, čini mi se posve nerazumno da se od prodavatelja robe ili pružatelja usluga zahtijeva da on sam snosi tečajni rizik. Međutim, na nacionalnom je sudu da provjeri je li prodavatelj robe ili pružatelj usluga zapravo osigurao to da predmetni potrošači razumiju sadržaj odredaba ugovora o kreditu i, u skladu s tim, jesu li oni bili zaista u mogućnosti ocijeniti ekonomske posljedice tih odredaba. Prema tome, slijedi kako je odlučna činjenica u ovom predmetu znanje banke o budućem smjeru kretanja tečaja, pri čemu tužitelj nije ničime dokazao da je banka znala ili mogla znati buduću smjer

kretanja tečaja CHF. Time je sasvim jasno to da banka nije propustila korisniku kredita pružiti ključnu informaciju uslijed koje bi predmetna odredba bila nerazumljiva u smislu Direktive 93/13. Dodatno i podredno svemu prethodno navedenom, tuženik ukazuje na stajalište Suda EU iz najnovije, fundamentalno značajne presude tog suda br. C-81/19 od 9. srpnja 2020.g., SC Banca Transilvania SA, br. ECLI:EU:C:2020:5322 koje je potvrdilo pravno shvaćanje tuženika. U bitnome, presuda C-81/19 svodi se na sljedeće: kada ugovorna odredba odražava odredbu nacionalnog prava koja je dispozitivne naravi, ona je obuhvaćena isključenjem predviđenim u članku 1. stavku 2. Direktive 93/13, s posljedicom da je takva ugovorna odredba isključena od ocjene nepoštenosti. O tome da je valutna klauzula dispozitivna odredba hrvatskog prava, po mišljenju tuženika, nema nikakve dvojbe. Stoga, isključena je kontrola nepoštenosti valutne klauzule iz konkretnog ugovora o kreditu kao ugovorne odredbe koja odražava dispozitivnu odredbu hrvatskoga prava, na osnovi čl. 1. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ i presude Suda EU br. C-81/19 od 9. srpnja 2020.g. Time otpadaju kako deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje navodne ništetnosti valutne klauzule, tako i kondemnatorni tužbeni zahtjevi za isplatu s osnove navodne preplate uslijed navodno nepoštene i ništetne CHF valutne klauzule iz ugovora o kreditu tužitelja. Iz predmetnog ugovora proizlazi da je tužitelj sredstva kredita koristio radi kupnje motornog vozila. S tim u vezi, tuženik ističe da tužitelj nije dokazao da je potrošač niti da su se sredstva kredita koristila isključivo za potrošačke svrhe. Istovremeno, zakon ne predviđa da bi se takva svrha trebala presumirati. Budući se svrha ne podrazumijeva, na tužitelju je teret dokaza u smislu odredbe članka 3. Zakona o zaštiti potrošača, koji izričito propisuje, da je potrošač fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti. Tužitelj činjenice i dokaze koje bi potkrijepile potrošačku svrhu ugovora, nije predočio tijekom postupka. Tuženik u prilog svojim tvrdnjama ukazuje na: (a) rješenje Županijskog suda u Slavonskom Brodu, posl.br. GŽ-1112/2020 od 10. prosinca 2020. „Osnovano se ukazuje žalbom da prvostupanjski sud nije odlučio o prigovoru nedostatka aktivne legitimacije koji je tuženica istaknula tijekom prvostupanjskog postupka, tvrdeći da tužiteljica nije dokazala da je upravo ona izvršila uplate po kreditu, jer na istima nije naznačen uplatitelj, pa nije ovlaštena tražiti da joj se vrate preplaćene uplate, kao i da za neprihvatanje prigovora, da tužiteljica nije dokazala svojstvo potrošača, prvostupanjski sud nije dao jasne i razumljive razloge. Prema članku 3. ZZP/03, važećeg u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju, niti njegovoj posebnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Prvostupanjski sud ne navodi što je svrha Ugovora o kreditu, odnosno da li tužiteljica ima svojstvo potrošača prema navedenoj zakonskoj odredbi, već samo navodi da namjera Ugovora o kreditu nije relevantna, obzirom na odluke Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12. od 4. srpnja 2013., Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Pž-7129/13. od 13. lipnja 2014. i Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Rev-249/14. od 9. travnja 2015., kojima je utvrđeno da su odredbe potrošačkih ugovora o kreditu kojima se promjenjiva kamatna stopa čini ovisnom o odluci banke koja je jednostrano mijenjala kamatne stope, nepoštene, tj. ništetne. Kako upravo o činjenici da li je tužiteljica potrošač ovisi da li se na nju mogu primijeniti navedene odluke, razlozi za neprihvatanje navedenog prigovora tuženice su nejasni.“ (b) rješenje Županijskog suda u Zagrebu, posl.br. GŽ-2384/2020-2 od 19. studenog 2020.: „Tuženik tijekom postupka, a što

sada ponavlja i u žalbi, osporava tužitelju status potrošača, a posljedično da predmetni ugovor o kreditu ne bi bio potrošački ugovor pa da prvostupanjski sud ne bi bio vezan za utvrđenja iz navedenog postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača. Pri otklanjanju ovoga prigovora prvostupanjski sud se poziva na odredbu članka 3. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 96/03, 47/07 i 79/07 – dalje: ZPP/03), a koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora i sukladno kojoj odredbi je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe. Prvostupanjski sud navodi kako je tužitelj Leonardo Fulir sklopio predmetni ugovor o kreditu za kupnju motornog vozila, kao fizička osoba. Pri tome prvostupanjski sud zanemaruje navedeni drugi uvjet koji bi trebao biti ispunjen da bi se moglo raditi o statusu potrošača tužitelja u predmetnoj pravnoj stvari, a to je da je tužitelj sklopio pravni posao ili djelovao na tržištu s ciljem koji nije u svrhu njegove poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe. O navedenom prvostupanjska presuda nema razloga. Potrebno je navesti i to da se status potrošača ne presumira, već je potrebno utvrditi da je fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču.“ (c) presudu Županijskog suda u Zagrebu, posl. br. 64 Gž – 685/2021 – 2 od 7. lipnja 2021.g.: „9. Osnovano tuženik u žalbi ukazuje kako je za primjenu propisa kojima je uređena zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi, sud kao prethodno pitanje dužan nedvojbeno utvrditi tužiteljevo svojstvo potrošača odnosno je li predmetni ugovor – potrošački ugovor. Naime, o tom utvrđenju ovisi hoće li se predmetni odnos između parničnih stranaka prosuđivati prema Zakonu o zaštiti potrošača kao jednom (glavnom pravnom izvoru zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredaba - ili odredbe ZOO, budući da je Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24., dalje: Direktiva 93/13), prenesena ne samo u Zakon o zaštiti potrošača (pravila o zaštiti potrošača od nepoštenih ugovornih odredaba sadržana u čl. 81. - 88 ZPP/03, potom u odredbama čl. 96. -106. Zakona o zaštiti potrošača, Narodne novine, broj: 79/07, 125/07, 79/09, 89/09-dalje ZPP/07 te naposljetku u odredbama čl. 49.- 56. ZPP/14), već djelomično i u odredbe čl. 295. i 296. ZOO. Prema odredbi čl. 3. toč. 1. ZPP/03, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Pritom valja reći kako su nacionalni sudovi država članica Europske unije dužni tumačiti nacionalno zakonodavstvo u skladu s pravom Europske unije, i za sve nacionalne sudove država članica, obvezujućom sudskom praksom Suda Europske unije. 11. Sud Europske unije u svojoj interpretativnoj presudi od 3. rujna 2015., Costea, C 110/14, EU:C:2015:357 protumačio pojam "potrošač" u smislu čl. 2. točka (b) Direktive 93/13. Sud je u obrazloženju presude (točke 15-18 i 21) istaknuo „S tim u vezi valja istaknuti da bi se, kao što je to navedeno u desetoj uvodnoj izjavi Direktive 93/13, ujednačeni zakonski propisi u području nepoštenih ugovornih odredaba trebali primjenjivati na sve ugovore koji se zaključuju između "prodavatelja robe ili pružatelja usluga" i "potrošača", pri čemu su ti pojmovi definirani u članku 2. točkama (b) i (c) te direktive.

U skladu s tim definicijama "potrošač" znači svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenima tom direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i profesije. Nadalje, "prodavatelj robe ili pružatelj usluge" znači svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenima Direktivom 93/13 nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu. Slijedom toga, navedena direktiva ugovore na koje se primjenjuje određuje ovisno o svojstvu ugovornih stranaka, odnosno ovisno o tome postupaju li one ili ne u okviru svoje profesionalne djelatnosti (presude Asbeek Brusse i de Man Garabito, C 488/11, EU:C:2013:341, t. 20. kao i Šiba, C 537/13, EU:C:2015:14, t. 21.). Taj kriterij u skladu je s idejom na kojoj se temelji sustav zaštite uspostavljen tom direktivom, odnosno da se potrošač u odnosu na prodavatelje robe i pružatelje usluga, a vezano za pitanja koja se odnose kako na mogućnost pregovaranja tako i na razinu informacija, nalazi u podređenom položaju, što dovodi do pristupanja uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj odnosno pružatelj, bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj (presude Asbeek Brusse i de Man Garabito, C 488/11, EU:C:2013:341, t. 31. kao i Šiba, C 537/13, EU:C:2015:14, t. 22.). Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 28. do 33. svojega mišljenja, pojam "potrošač" u smislu članka 2. točke (b) Direktive 93/13 je objektivan i ne ovisi o možebitnim konkretnim saznanjima predmetne osobe ili informacijama kojima ona stvarno raspolaže." Nadalje, Sud je u obrazloženju presude (točke 22 i 23) ponovio svoje pravno shvaćanje iz ranijih presuda: Nacionalni sud pred kojim se vodi spor o ugovoru koji može ulaziti u područje primjene te direktive dužan je, vodeći računa o svim dokazima, a osobito o odredbama tog ugovora, provjeriti može li se korisnika kredita kvalificirati kao "potrošača" u smislu te direktive (vidjeti per analogiam presudu Faber, C 497/13, EU:C:2015:357, t. 48.). U tu svrhu nacionalni sud mora voditi računa o svim okolnostima predmetnog slučaja, a osobito o prirodi robe ili usluga koje su predmet ugovora o kojem je riječ, iz kojih se može razabrati za koju se namjenu nabavljaju ta roba ili usluge." Slijedom navedenog tumačenja Suda, za prosudbu svojstva potrošača mjerodavan je kriterij svrhe u koju je fizička osoba sklopila konkretan ugovor (objektivan kriterij). Pritom je sud dužan po službenoj dužnosti, imajući u vidu sve dokaze, osobito odredbe ugovora, utvrditi je li riječ o ugovoru koji je fizička osoba sklopila u privatne svrhe ili u svrhu obavljanja njezine profesionalne djelatnosti. Svojstvo potrošača procjenjuje s obzirom na trenutak sklapanja ugovora, što znači da eventualne naknadne promjene vezano uz svrhu ugovora, ne utječu na procjenu svojstva potrošača. Sud prvog stupnja u konkretnom je slučaju propustio nedvojbeno utvrditi je li tužitelj prilikom sklapanja predmetnog ugovora postupao u svojstvu potrošača, a imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja u trenutku sklapanja ugovora, osobito odredbe ugovora, pa posljedično tome, presuda u pobijanom dijelu uopće ne sadrži razloge o tužiteljevom, između parničnih stranaka, spornom svojstvu potrošača, i utoliko presuda u pobijanom dijelu sadrži nedostatke zbog koji se ne može ispitati, slijedom čega je ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka propisana odredbom čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP, na koju povredu određeno ukazuje žalitelj u žalbi." Uzevši u obzir članak 3. Zakona o zaštiti potrošača, koji izričito propisuje, da je potrošač fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, kao i presudu ECJ br. C-498/16[1] prema kojoj: „pojam potrošača treba tumačiti usko...samo i jedino s ciljem zadovoljavanja privatnih potreba...samo izvan svake profesionalne aktivnosti i svrhe te da naknadno ne stekne profesionalni karakter.“, te presudu ECJ C-630/17 prema kojoj:

„87 Pojam „potrošač“ u smislu članaka 17. i 18. Uredbe br. 1215/2012 treba usko tumačiti, uzimajući u obzir položaj te osobe u određenom ugovoru, u vezi s njegovom prirodom i svrhom, a ne njezin subjektivni položaj, pri čemu se jedna te ista osoba može smatrati potrošačem u okviru određenih transakcija, a gospodarskim subjektom u okviru drugih (vidjeti u tom smislu presudu od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 29. i navedenu sudsku praksu). Stoga su samo ugovori koji su sklopljeni izvan svake profesionalne djelatnosti ili svrhe neovisno o njoj, s jedinim ciljem zadovoljavanja vlastitih pojedinačnih privatnih potrošačkih potreba, obuhvaćeni posebnim uređenjem predviđenim navedenom uredbom u području zaštite potrošača kao stranke koja se smatra slabijom, dok takva zaštita nije opravdana u slučaju ugovora kojeg je cilj profesionalna djelatnost (presuda od 25. siječnja 2018., Schrems, C-498/16, EU:C:2018:37, t. 30. i navedena sudska praksa).“ Također, tuženik ukazuje na stav Županijskog suda Velika Gorica, GŽ-226/2021 od 13. travnja 2021. „10. U pogledu tereta dokaza, odlučne činjenice o statusu tužitelja kao potrošača, valja prije svega istaknuti kako prvostupanjski sud neosnovano smatra da je u situaciji kada je tužena osporila tužitelju njegov status potrošača i za to navela jasne razloge, teret dokaza da tužitelj ne bi bio potrošač je na tuženoj (tužena nije dužna dokazivati negativne činjenice), što osnovano ističe u žalbi. Tužitelj svoj tužbeni zahtjev u tužbi temelji upravo na povredi odredaba ZZP/03, pa je stoga u ovome postupku dužan dokazati odlučnu činjenicu da je potrošač u smislu ranije definicije čl. 3. toč. 1. ZZP/03, kako to tvrdi u svojoj tužbi. Pri tome valja ukazati, kako, suprotno žalbenim navodima tužene status potrošača treba cijeliti u svakom konkretnom slučaju prema okolnostima u vrijeme zaključenja spornog ugovora o kreditu, pa je stoga bilo nužno utvrditi odlučnu činjenicu za koju je svrhu bio podignut kredit tužitelja kod Privredne banke Zagreb d.d. (koji je refinanciran kreditom tužene) kao i od kada tužitelj kuću koja je kupljena sredstvima kredita koristi i u gospodarske svrhe u okviru registriranog OPG Čuljat.“ Svojstvo potrošača je osnovna pretpostavka za pozivanje na načelna utvrđenja iz kolektivne parnice i na tužitelju je teret dokaza da je potrošač. Ako se tužitelj poziva na primjenu odredbe članka 502. c ZPP-a, odnosno na primjenu utvrđenja iz kolektivne parnice, upravo je na njemu kao tužitelju teret dokaza i obveza dokazati da se ta utvrđenja na njega doista mogu i trebaju primijeniti. U tome smjeru i Ustavni sud Republike Hrvatske u odluci broj U-III/1519/2021 od 15.7.2021.g.: „10. Osim toga, drugostupanjski sud je uzeo u obzir i članak 4. Zakona o zaštiti potrošača, važećeg u vrijeme sklapanja spornog ugovora („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13.; u daljnjem tekstu: ZZP) koja određuje da izborom stranog prava kao mjerodavnog prava, potrošač koji ima boravište u Republici Hrvatskoj ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo po tom Zakonu ili drugom zakonu kojim se uređuju pojedini aspekti zaštite potrošača. No, tužbenim zahtjevom podnositelji nisu tražili utvrđenje ništetnosti nepoštene odredbe, već ništetnosti cijelog ugovora. Predmet zaštite po ZZP-u je zaštita od nepoštenih odredbi. Podnositelji nisu dokazali da su potrošači u smislu ZZP-a, a na njima je bio teret dokaza. Također nisu točno u tužbi ili tijekom postupka odredili koje su točno odredbe ugovora o kreditu nepoštene ili nejasne u smislu ZZP-a i Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima. Stoga je i taj prigovor odbijen u drugostupanjskoj presudi“ U tome smjeru i Županijski sud u Zagrebu, rješenje posl. br. GŽ-1748/2021 od 27. svibnja 2021. godine: „Status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi je li fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču.“ U tome smjeru i Županijski sud u Zagrebu,

rješenje pos. br. GŽ-1562/2021 od 5. listopada 2021. godine "13. Dakle, točno je utvrđenje prvostupanjskog suda da je tužitelj sklopio Ugovor o kreditu radi kupnje osobnog automobila, ali je propustio utvrditi je li ispunjen i drugi uvjet iz citirane zakonske odredbe da bi se moglo raditi o potrošačkom ugovoru – da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen u osobne nekomercijalne svrhe. Naime, status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi je li fizička osoba sklopila ugovor za privatne svrhe, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču (tako i GŽ-2384/2020-2 od 19. studenoga 2020.)." Županijski sud u Zagrebu je također dao uputu prvostupanjskom sudu: "17. U ponovnom suđenju će prvostupanjski sud otkloniti nedostatke na koje mu je ukazano ovom odlukom te će provesti predloženi dokaz saslušanjem tužitelja i utvrditi odlučne činjenice u ovoj pravnoj stvari - zanimanje i zaposlenje tuženika te da li se predmetni ugovor odnosi na neku od aktivnosti u okviru obrta, trgovačkog društva ili obavljanja samostalne profesije ili ne (...)" U tome smjeru i Županijski sud u Zagrebu, rješenje pos. br GŽ-2496/2021-2 od 12. listopada 2021. godine „15. O navedenom, ima li tužitelj status potrošača, u smislu odredbe članka 3. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 96/03) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora, pobijana presuda nema nikakvih razloga. Na navedeno ukazuje i tuženik u svojoj žalbi. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Dakle, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe. Status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi je li fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču.“ U tome smjeru i Županijski sud u Zagrebu, rješenje pos. GŽ-2503/2021 od 29. rujna 2021. godine. Naime, tuženik je već u odgovoru na tužbu prigovorio da tužitelj nije dokazao da ima svojstvo potrošača obzirom da je na adresi kuće (podatak izostavljen) je bilo registrirano društvo podatak izostavljen u kojem su direktor i osnivač bio upravo tužitelj te da je trenutno registrirano društvo podatak izostavljen., kojemu je isto osnivač i direktor tužitelj te da na navedenoj adresi tužitelj ima i podatak izostavljen te da se je nekretnina adaptirala upravo za to da bi bila pogodna za obavljanje poslovne djelatnosti tužitelja, te je i dostavljen izvadak iz sudskog registra za trgovačka društva. Te navode tužitelj je osporio s tim da na ročištu održanom dana 26. svibnja 2020. godine je od strane punomoćnika tužitelja predloženo saslušanje na okolnosti vezane uz zaključenje ugovora o kreditu, a iz čega bi se onda moglo razaznati i na okolnosti svrhe uzimanja kredita, međutim, prvostupanjski sud niti je saslušao tužitelja, a niti dao bilo kakve razloge vezane uz prigovore tuženika da tužitelj nije imao svojstvo potrošača. Pritom ovaj sud ukazuje da prema odredbi čl. 3. toč. 1. ZZP/03, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Pritom valja reći kako su nacionalni sudovi država članica Europske unije dužni tumačiti nacionalno zakonodavstvo u skladu s pravom Europske unije, i za sve nacionalne sudove država članica, obvezujućom sudskom praksom Suda Europske unije." Kada bi ovakvo manjkavo činjenično stanje bilo dovoljno za primjenu odredbe članka 502. c ZPP, bilo tko bi se mogao pozvati na utvrđenja iz kolektivne parnice. Međutim, nije dovoljno da se tužitelj pozove na kolektivne presude, pa da tu prestane svaka daljnja obaveza dokazivanja ključnih

pretpostavki primjene tih utvrđenja na individualnog potrošača. U suprotnom, izvirgavaju procesna pravila o teretu dokaza kao i smisao odredbe članka 502. c ZPP, te se tuženiku, apsurdno, nameće obveza dokazivanja i negativnih činjenica. Tuženik predlaže da sud izvede dokaz uvidom u isprave u spisu predmeta, te odbije tužbene zahtjeve u cijelosti, kao i da naloži tužitelju da tuženiku naknadi trošak ovog postupka u cijelosti. U podnesku 24. travnja 2024. godine prigovara nedostatku aktivne legitimacije.

3. Sud je proveo dokaz uvidom u pregled promjena kamatnih stopa, zahtjev za mirno rješenje spora, pregled uplata, efektivnu kamatnu stopu, tuženikov dopis od 6. srpnja 2021., Ugovor o kreditu od 2. travnja 2007., Opće uvjete poslovanja tuženikove, Opće uvjete promjene kamatnih stopa u poslovanju s domaćim i stranim fizičkim osobama tuženikovim, tuženikov promotivni letak, brojne presude, članci i govori koje su stranke dostavile nisu posebice ocjenjivani kao nebitni, preslušao tužitelja i odredio računovodstveno vještačenje.

4. Tužbeni zahtjev nije osnovan, podredni djelomice.

5. Kako je tužitelj podneskom od 6. studenoga 2025. godine povećao podredni zahtjev u novčanom dijelu u odnosu na onaj postavljen u podnesku od 13. srpnja 2022. godine, kojem povećanju zahtjeva se je tuženik protivio podneskom od 24. travnja 2026. godine, sud ocjenjuje da u ovoj pravnoj stvari nedopuštanjem preinake tužbe bi tužitelju bila nametnuta ograničenja prava na pristup sudu i pravičnog suđenja zajamčenoga odredbom čl.6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (NN-MU-18/97-13/17). Naime u svakom pojedinom slučaju primjenom ispitivanja razmjernosti je potrebno utvrditi je li ovakvim ograničenjem preinake tužbe do zaključenja glavne rasprave narušena sama bit toga prava tj. dolazili do kršenja prava na pristup sudu. Tako u slučaju kad tužitelj u vrijeme podnošenja tužbe ne raspolaže svima odlučnim činjenicama potrebnim za postavljanje konačnoga tužbenog zahtjeva, s obzirom da je to objektivno nemoguće bez pribave potrebnih isprava za računovodstveno vještačenje i samog vještačenja, već je istom tada moguće saznati sve odlučne činjenice vezane za visinu tužbenog zahtjeva kojeg tuženik osporava, pa slijedom toga nedopuštenje preinake tužbe koje je uslijedilo odmah nakon pribave potrebnih isprava i vještačenja ne bi bilo razmjerno tom legitimnom cilju iz odredbe čl.190.st.2. Zakona o parničnom postupku i dovelo bi do kršenja prava na pristup sudu. To stoga jer je legitiman cilj zabrane preinake tužbe nakon zaključenja prethodnog postupka ako ima njegove krivnje zapravo onemogućavanje zlorabe postupovnih prava radi ubrzanja parničnog postupka, a postavljanje tužbenog zahtjeva u novčanom dijelu odmah nakon pribave potrebnih isprava i provedenog vještačenja, koje je zasnovano na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi ne utječe na dužinu trajanja postupka, dočim nedopuštanjem preinake tužbe može tužitelj podnijeti samo novu tužbu za preostali dio zahtjeva naznačene vrijednosti predmeta spora u tužbi, što nepotrebno uzrokuje nove troškove te se izlaže prigovoru presuđene stvari li može bitne zastare što opet dovodi u pitanje ostvarenja tužiteljeva prava to je za njega prekomjeran teret (ESLJP, zahtjev br. 14692/18). Isto vrijedi i za preinaku učinjenu podneskom od 13. srpnja 2022. godine u odnosu na zahtjev postavljen u tužbi, jer je ovaj podnesak dostavljen prije zaključenja prethodnog postupka, sukladno odredbi čl. 190, st. 1. istog Zakona te sud ocjenjuje da je ova preinaka svrhovita za konačno rješenje odnosa među strankama,

s obzirom da su među njima vođena dva parnična postupka, činjenično proizašla iz istog ugovornog odnosa pa je logično da tužitelj ovakvom preinakom s tužbenim i podrednim zahtjevom želi završiti te dugotrajne postupke, opet sukladno odredbi čl. 190, st. 3. istog Zakona.

6. Prigovor litispendencije nije osnovan. Uvidom u e-spis sud utvrđeno je da je ovosudni postupak posl. broj P-8393/19 pravomoćno dovršen presudom od 15. ožujka 2022. godine, a predmet istoga je bila isplata zbog stjecanja bez osnove zbog promjenjive kamatne stope istog ugovora o kreditu, istih parničnih stranaka, a kojom presudom je prihvaćen u cijelosti tužbeni zahtjev u svoti od 1.540,73 eura, koja presuda je potvrđena presudom Županijskog suda u Zagrebu posl.br. GŽ-3822/2023 od 17. rujna 2024. u cijelosti. Dakle, postoji identitet stranaka, kao i djelomični identitet činjenične osnove, jer je u oba postupka riječ o istom ugovornom odnosu, no u ovom postupku tužitelj tvrdi da je ništena valutna klauzula u CHF-u, dočim u drugom postupku tvrdi da je ništetna ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi te naposljetku ne postoji identitet tužbenog zahtjeva, budući u ovom postupku tužitelj zahtijeva utvrđenje ništetnosti cijelog ugovora o kreditu, podredno ništetnost valutne klauzule u CHF-u i isplatu stečenog bez osnove zbog te djelomične ništetnosti, a u drugom postupku zahtijeva isplatu zbog stjecanja bez osnove iz razloga ništetnosti ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi te je odbijen ovaj prigovor sukladno odredbi čl. 288, st. 2. Zakona o parničnom postupku.

7. Nije osnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Tuženik samo navodi da nije vidljivo tko je uplaćivao dio mjesečnih obroka otplate kredita, ne navodeći točno koje. No, tuženik je primio sve te uplate uzu tužiteljevo ime i za njegov račun te tužiteljev možebitni pravni odnos s nekim trećim tko bi otplatio neke anuitete ne utječe na tuženikovu obvezu vratiti što je stekao bez osnove, već je taj odnos isključivo bitan za tužitelja i toga trećega.

8. Nije prijeporno da su parnične stranke sklopile Ugovor o kreditu 2. travnja 2007. na 26.039,47 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan isplate s redovnom kamatom od 5,20% godišnje početnom, i promjenjivom na osnovi tuženikove odluke o kamatnim stopama s rokom otplate od 85 mjeseci radi kupnje vozila, što je utvrđeno uvidom u navedenu isplatu te je kredit redovito otplaćen.

9. Glede tužbenog zahtjeva, tužitelj ga zapravo zasniva na primjeni odredbe čl.296.st.1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05-155/23).

10. No ovdje je sud vezan pravnim shvaćanjima Vrhovnog suda Republike Hrvatske u postupku poslovni broj Rev-2221/18-11 i Revt-249/14-2 u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača započetom na Trgovačkom sudu u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 te o kojoj presudi je odlučivao Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudama poslovni broj PŽ-7129/13-4 i PŽ-6632/17-10 primjenom odredbe čl.502 C Zakona o parničnom postupku te je tuženikov prigovor u tom dijelu neosnovan.

11. Na osnovi odredbe čl.1021. Zakona o obveznim odnosima, ugovorom o kreditu se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava na određeno ili neodređeno vrijeme, uza neku namjenu ili bez

utvrđene namjene, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Prema stajalištu ovog suda pobuda za sklapanje ugovora o kreditu na tužiteljevoj strani jest dobivanje određene novčane svote a na tuženikovojoj strani jest dobivanje naknade za korištenje tog novca tj. kamate budući je na osnovi ove zakonske odredbe ugovor o kreditu naplatan pravni posao te u odnosu na utvrđenja ništetnosti cijelog ugovora treba reći da je tužitelj dobio na raspolaganje ugovorenu svotu, a tuženik dobiva otplatom glavnicu i kamate te se sukladno odredbi čl.9. Zakona o obveznim odnosima je svaki sudionik u obveznom odnosu dužan ispuniti svoju obvezu i odgovoran je za njeno ispunjenje, što je i učinjeno s obje ugovorne strane do prijevremene otplate kredita. Uz to i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u svojoj presudi poslovni broj PŽ-6632/17-10 izražava stajalište da primjenom odredaba čl.1021. Zakona o obveznim odnosima bitni sastojci ugovora o kreditu su obveza davanja određenoga novčanog iznosa i obveza vraćanja iskorištenog iznosa novca uz obvezu plaćanja ugovorenih kamata te eventualna ništetnost odredaba u dijelu u kojem je ugovorena zaštitna valutna klauzula i način na koji se mijenja kamatna stopa s obzirom da to nisu bitni elementu ugovora o kreditu i ugovor može opstati bez njih ne povlači ništetnost cjelovitih odredaba o glavnom predmetu i cijeni, a još manje ništetnost cijelog ugovora. Također i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svom rješenju Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020., a pozivom na presudu Suda Europske unije C-118/17 od 14. ožujka 2019. te primjenom čl.6.st.1. Direktive 93/13/EEZ navodi da se želi ponovno uspostaviti ravnoteža između stranaka odnosno trgovca i potrošača a ne poništiti sve ugovore koji sadržavaju nepošteno odredbe. Neovisno o tomu što se ova presuda Suda Europske unije odnosi na zakonsku konverziju, koja ovdje nije provedena zbog ranije otplate kredita, bitno je njeno tumačenje navedenog čl.6. st.1. navedene Direktive, tj. da unatoč nepoštenosti ugovornih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF- u ugovor obvezuje nadalje parnične stranke do otplate, ako je u stanju nastaviti važiti i bez ovih nepoštenih odredaba, što je ovdje slučaj, jer je ugovor ispunjen u cijelosti s obje strane. Ovaj sud ocjenjuje da predmetni ugovor o kreditu može važiti i bez ovih nepoštenih odredaba o valutnoj klauzuli u CHF-u i promjenjivoj kamatnoj stopi, nepoštenost tj. ništetnost kojih će biti obrazložena potonje glede podrednoga zahtjeva, jer je ugovor ispunjen od strane obje ugovorne strane i upravo utvrđenje ništetnosti takvih nepoštenih ugovornih odredaba moguće je uspostaviti ravnotežu između parničnih stranaka tako što će zbog utvrđenih ništetnosti navedenih ugovornih odredaba posljedica te ništetnosti biti vraćanje onoga što je stečeno bez osnove s tuženikove strane i tako će ugovorne strane biti dovedene u jednak položaj. Konačno, odredba čl.296. Zakona o obveznim odnosima odnosi se na ništetnost pojedinačnih odredaba a ne svih općih uvjeta ugovora te sama po sebi ne može biti osnova za ništetnost cijeloga ugovora o kreditu.

12. Slijedom toga je sud odbio tužbeni zahtjev, jer ugovor može opstati unatoč ništetnosti pojedinih odredaba, posebice o valutnoj klauzuli u CHF-u, što će biti obrazloženo nastavno.

13. Ovdje treba primijeniti odredbe čl.81, 82, 85, 86. i 87. te 89. i 90. Zakona o zaštiti potrošača, (NN 96/03), a koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora.

14. Glede valutne klauzule, Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojoj presudi poslovni broj Rev-2221/18 prihvatio obrazloženje Visokog Trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 kojim je utvrđeno da nije bilo pojedinačnih pregovaranja o ovoj ugovornoj odredbi te da potrošač nije imao utjecaja na njen sadržaj upravo zato jer ju je unaprijed sastavio trgovac tj. tuženik pa slijedom toga ovaj sud ocjenjuje da nije moguće to tumačiti kao pojedinačno pregovaranje. Nadalje je bilo potrebno utvrditi je li neka ugovorna odredba sastavljena jasno i razumljivo tj. da je u njoj izložena konkretna djelovanja i učinci te rizici koji utječu na kreditnu zaduženost, sve uz predočenje točnih kriterija razumljivih prosječnom potrošaču bez stručnoga znanja a da bi potrošač mogao procijeniti svoj rizik i opseg svoga zaduženja cijelo vrijeme trajanja ovoga ugovora o kreditu a po ocjeni ovog suda to nije učinjeno ni na koji način. Konačno, banke pa i tuženik su trebali obavijestiti potrošača tj. tužitelja o svim rizicima koje tužitelj prihvaća sklapanjem ovakvog ugovora s valutnom klauzulom ili ih uklopiti u sadržaj tog ugovora o kreditu, kako bi potrošač tj. tužitelj mogao razumjeti što mu donosi ova ugovorna odredba i odlučiti sam o tomu, sve sukladno obvezno pravnom načelu savjesnosti i poštenja, što banke tj. tuženik nije učinio premda sami trgovci tj. banke jesu znali te rizike. Sve to uz činjenicu da tada nije bilo propisano kako banke moraju u vrijeme pregovaranja obavijestiti potrošača o nekim konkretnim činjenicama na osnovi kojih će prosječan potrošač moći procijeniti rizike valutne klauzule i odlučiti o svojim obvezama tijekom trajanja ugovora o kreditu, ali primjenom načela savjesnosti i poštenja postoji opća dužnost svih sudionika obveznih odnosa učiniti sve da se u potpunosti postigne informirana suglasnost o svima bitnim čimbenicima namjeravanoga pravnog posla pa i tečajne razlike, tim više što je priroda i posebnost ove valute poznata bankama, a ne i prosječnom potrošaču koji nema stručnog znanja, što sve uzrokuje bitnu neravnotežu u njihovim pravima i obvezama. Dakle, banke znaju za rizik ugovaranja valutne klauzule u CHF-u i uvjeravaju potrošače da je ta valuta sigurna i često procjenjuju same da su potrošači kreditno sposobni samo za takav ugovor, što prosječnog potrošača bez toga stručnog znanja navodi na sklapanje ovakvog ugovora. Takvo postupanje uzrokuje neizvjesnost iznosa glavnice kredita i njegove cijene tj. kamata, jer je ovdje vezano za CHF, što nadalje dovodi do promjenjivosti bitnih elemenata tog ugovora, zbog tečajnih razloga, a banke znaju da je uz CHF vezan posebni rizik kao valute utočišta, ali utočište za bankovne obveze, a ne za potrošačeve te tako taj rizik preuzima potrošač bez svoga znanja, koji je k tomu potaknut na sklapanje ovakvog ugovora nižima kamatnim stopama, u početku, što je samo po sebi nepošteno. S duge strane pak prosječni potrošač u to doba jest bio načelno upoznat s valutnom klauzulom, ali je u optjecaju bila uglavnom DEM tj. euro pa nije znao razliku pojedinih stranih valuta glede tečajnih rizika, slijedom čega nije znao niti razumio gospodarske posljedice ovih ugovora. Dakle, banke prihvaćaju samo opći rizik valutne klauzule a potrošač i taj rizik, ali i dodatni rizik poseban za CHF kao valutu utočišta, što banke kao stručne ustanove razumiju, a potrošači kao nestručni ne razumiju niti su svjesni da ne razumiju takve rizike pa misle kako su preuzeli samo opći rizik koji je vezan uz pojam svake valutne klauzule, a nitko im to nije objasnio niti im je druga strana tj. banka dala neko pravo koje bi potrošaču taj nedostatak nadoknadilo, s tim što treba reći da više kamatne stopa ispočetka nisu dovoljne, jer su i one vezane za CHF pa su posljedice u konačnosti iste, jer su i stope bile promjenjive. Sama činjenica da tečaj CHF-a nije stalno rastao, nije odlučna, jer navedena neravnoteža prava i obveza ugovornih stranaka nastaje samim sklapanjem ugovora bez pojedinačnog pregovaranja i informiranja potrošača o

rizicima koje preuzima na sebe bez znanja is vijesti o neznanju tog rizika, a što sve vrijedi i za ovaj pojedinačni ugovor tj. parnične stranke. Slijedom toga je ova ugovorna odredba tj. valutna klauzula izi čl. 6. Ugovora o kreditu utvrđena ništetnom, a ugovor o kreditu može opstati bez ovih ugovornih odredaba, sve primjenom odredbe čl.87.st.1. Zakona o zaštiti potrošača u svezi s odredbom čl.322.st.1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05-155/23), pa primjenom odredbe čl.323.st.1. istog Zakona svaka je ugovorna strana dužna vratiti drugoj što je primila na osnovi takvog ugovora, a na osnovi odredbe čl.324. st.1. istog Zakona ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora, ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila uvjet ugovora ni odlučna pobuda zbog koje je ugovor sklopljen, koje pretpostavke nisu ispunjene u ovom slučaju jer ugovorena valutna klauzula nije bila uvjet ugovora, a niti ima dokaza da je bila odlučna pobuda na tužiteljevoj strani, već je kupovao osobno vozilo kojeg će moći otplatiti. Sve i da su ispunjene odredbe čl.324.st.1. Zakona o obveznim odnosima, već da je riječ o odlučnoj pobudi zbog koje je ugovor sklopljen, opet treba primijeniti odredbu čl.324.st.2. istog Zakona budući je posebnim propisom tj. Zakonom o zaštiti potrošača ustanovljena ništetnost upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje. Također odredba čl.326. st.2. Zakona o obveznim odnosima se ne primjenjuje, premda je ugovor u cijelosti ispunjen prije utuženja, jer uzrok ništetnosti nije bila zabrana manjeg značenja tj. ovdje je riječ o tuženikovom postupanju suprotno načelu savjesnosti i poštenja što je osnovno pravilo obveznih odnosa, a u svezi s odredbom čl.87.st. 2. Zakona o zaštiti potrošača.

15. Točno je da je u čl. 18, st. 1. toč. 5 Ugovora o kreditu ugovoreno da tužitelj izjavljuje tuženiku da je upoznat s činjenicom da je kredit i sve obveze za povrat kredita iz ovog ugovora vezan za valutnu klauzulu pa ovim i izrjekom potvrđuje da pristaje na sve rizike i učinke koji mogu proizaći iz primjene tečajnih odnosa nastalih za vrijeme ugovornog odnosa iz ovog ugovora. No, kako je prethodno obrazloženo, utvrđeno je da tuženik nije objasnio tužitelju što je valuta utočišta tj. da je to upravo CHF niti posljedice koje mogu proizaći iz toga, posebice prihvaćajući tužiteljev iskaz kao životan i uvjerljiv u tom dijelu, te je primjenom odredbe čl. 12, st. 1. Zakona o parničnom postupku i ovu ugovornu odredbu sud utvrdio ništetnom kao prethodno pitanje.

16. U odnosu na tuženikove prigovore o primjeni navedenih presuda Vrhovnog suda, vrijedi odredba čl.502. C Zakona o parničnom postupku te taj prigovor sud ocjenjuje neosnovanim.

17. Sada je prijeporno pitanje zastare.

18. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojoj presudi poslovni broj Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. godine izrazio stajalište da se pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnog interesa potrošača dolazi do prekida zastare primjenom odredbe čl.241. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05-155/23), te zastara pojedinačnih zahtjeva ove vrste počinje teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti sudske odluke u povodu te tužbe. Kako je to učinjeno za valutnu klauzulu presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine potvrđene u tom dijelu presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. godine gdje Vrhovni sud

Republike Hrvatske svojom presudom poslovni broj Rev-2221/18 od 3. rujna 2019. odbio tuženikovu reviziju protiv navedene drugostupanjske odluke tj. tim je presudama je utvrđeno da je valutna klauzula u CHF nepoštena i ništetna zbog kršenja pojedinih interesa i prava potrošača kao korisnika kredita. Kako je ugovor otplaćen 10. travnja 2014. godine a presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 u odnosu na valutnu klauzulu u CHF-u je postala pravomoćna 14. lipnja 2018. godine kada je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske donio presudu poslovni broj Pž-6632/17 to sud ocjenjuje da je neosnovan prigovor zastare primjenom odredbe čl.241. i čl.225. Zakona o obveznim odnosima, budući je tužba podnesena 29. rujna 2021. godine, a ovaj dio zahtjeva podneskom od 13. srpnja 2022. godine.

19. Također je neosnovan prigovor zastare za povećani tužbeni zahtjev naveden u tužiteljevu podnesku od 6. studenog 2025. godine u odnosu na onaj u tužiteljevu podnesku od 13. srpnja 2022. godine, a koji prigovor tuženik iznosi u podnesku od 24. travnja 2025. godine. Naime, budući je tužba podnesena tijekom zastarnog roka kako je obrazloženo prethodno, to se primjenom odredbe čl. 241. Zakona o obveznim odnosima prekida zastara, a primjenom odredbe čl. 245, st 1. i 3. istog Zakona počinje teći iznovice od dana kada je spor okončan, a to još nije, već će biti učinjeno kada ova presuda postane pravomoćna te tužitelj ima pravo raspolagati tužbenim zahtjevom tijekom postupka, a suprotno bi bilo protivno čl. 6. navedene Konvencije.

20. Nadalje, ono što tužitelj potražuje u novčanom dijelu zahtjeva glede ništetnosti valutne klauzule u CHF-u jest razlika u valuti između iznosa utvrđenih početnim otplatnim planom po tečaju CHF-a na dan stavljanja kredita na raspolaganje i svota koje je plaćao zbog rasta tečaja te valute te je to jedina i pravilna mogućnost izračuna onoga što je tužitelj stekao zbog svog nesavjesnog i nepoštenog postupanja.

21. Računovodstvenim vještačenjem od 21. listopada 2025. godine je utvrđeno da je ta razlika 4.629,28 eura s mjesečnim svotama i nadnevcima uplata kao u točki 1. mišljenja, koji nalaz i mišljenje sud prihvata kao stručan i obrazložen, zasnovan na svima mjerodavnim ispravama u spisu.

22. Točno je da je tijekom otplate kredita bilo razdoblja kada je tečaj CHF-a bio niži od početno ugovorenoga, kao što je utvrđeno nalazom i mišljenjem računovodstvenog vještaka u tablici 2. mišljenja i to u svoti od minus 59,11 eur.

23. No, uzevši u obzir pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 1277/2022-2 od 8. ožujka 2023. godine, sud ocjenjuje da je tužitelj zahtijevao samo ukupnu takozvanu pozitivnu razliku koja je nastala tijekom cijele otplate kredita, o kojem tužbenom zahtjevu sud i odlučuje. Pri tomu treba uzeti u obzir da je upravo tuženik svojim nesavjesnim i nepoštenim nastupom na tržištu uzrokovao da je tužitelj s njim sklopio ovakav ugovor o kreditu te je tuženik kao visokospecijalizirana kreditna ustanova znao i morao znati značenje CHF-a kao valute utočišta te valutne rizike, dočim tužitelj kao nestručna osoba to nije znao ni mogao znati u vrijeme sklapanja ugovora, sve kako je prethodno obrazloženo.

K tomu je tuženik svjesno pristao na takav dobitak u vidu tzv negativne razlike tečaja CHF-a , znajući i morajući znati da će biti niža od dobitka pa je postupao i suprotno načelu zabrane zlorabe prava i zabrane prouzročenja štete. Tako dalje sud ocjenjuje da tužitelj u tom razdoblju kad je ostvarena tzv negativna razlika tečaja zapravo nije ništa stekao bez osnove, budući nije ni znao za tečajne razlike CHF-a za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu te ne može biti nesavjestan a da bi trebao vraćati bilo što tj. smanjivati tzv pozitivnu razliku tom tzv. negativnom. Upravo je tuženik taj koji je svojim nesavjesnim i nezakonitim postupanjem ostvario korist tj. tzv pozitivnu razliku, znajući i morajući znati za tečajne rizike CHF-a, uračunavši u takvo postupanje i tzv negativnu razliku, računajući da će ostvariti korist na tečajnim promjenama, ako do njih dođe, kako je i bilo u stvarnosti. Budući je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u CHF-u ništetna , sud ocjenjuje da nema ni tužiteljeve obveze za tzv pozitivnu razliku tečaja CHF-a tijekom otplate kredita umanjiti za tzv negativnu, jer nije ništa primio tj. samo je otplaćivao kredit kako je ugovoreno, postupajući u dobroj vjeri pomnjom dobrog domaćina te ispunjavajući ugovor kako glasi, dočim je jedino tuženik ostvario korist usuprot svima ovima načelima obveznog prava, koja koristi zapravo tužiteljeva imovina. Kad bi se tužiteljev zahtjev umanjio za tzv negativnu razliku, to bi po ocjeni ovog suda bilo nepravično umanjenje njegove imovine i samim tim suprotno odredbi čl.1. Protokola broj 1 Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

24. Zatim, uzevši u obzir i odredbu čl. 323.st.1. Zakona o obveznim odnosima sud ocjenjuje da plaćanjem tj. otplatom ugovora o kreditu tužitelj nije zapravo ništa primio ili stekao bez osnove jer je te obroke uplaćivao u cijelosti tuženiku pa tužitelj nije u obvezi niti vratiti ono što nije primio, a samim tim ne postoji niti tuženikova tražbina po ovoj zakonskoj odredbi. Sve i kada je tečaj CHF-a bio snižen u odnosu na početno ugovoreni, opet je tužitelj sve uplaćivao tuženiku te nije ništa ni primio u odnosu na to. K tomu, tužitelj s ove tuženikove osnove tj. manje plaćenog ne potražuje ništa pa ne postoje istovrsne i dospjele tražbine koje se mogu sresti, sve to uzimajući u obzir presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 549/2023-4 od 18. prosinca 2023. godine, a niti je tuženik postavio protutužbeni zahtjev ili prigovor radi prebijanja u toj svoti.

25. Primjenom odredbe čl.3.st.1. točka 1. Zakona o zaštiti potrošača je sud utvrdio da je tužitelj bio potrošač, jer je u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu po zvanju završio elektrostrojarsku školu, a po zanimanju je bio trgovac, zaposlen u trgovačkom društvu te je namjena kredita bila kupnja vozila i to kako tužitelj iskazuje za vlastite potrebe, koji iskaz sud prihvaća kao životan i uvjerljiv te sukladan ugovorenoj namjeni kredita te tuženik nije dokazao suprotno, premda je na njemu dokazni teret za to.

26. Konačno, sud je prihvatio podredni zahtjev glede utvrđenja ništenosti valutne klauzule u CHF-u i novčani dio tog zahtjeva s pojedinima mjesečnim svotama kao u izjeci, točka II, s tim što zatezne kamate teku od dana uplate pojedine mjesečne svote, a to je 15. u tekućem mjesecu, osim za zadnja dva iznosa koji su uplaćeni 10. u travnju 2014. godine, sve sukladno računovodstvenom nalazu i mišljenju, jer je to dan dospelosti po odredbi čl. 27. Zakona o obveznim odnosima, a odbio zahtjev za zateznim kamatama kao u točki III izjerce od 1-15. u tekućem mjesecu za cijelo utuženo razdoblje, osim dvije zadnje svote u travnju 2014. godine,

kada je odbio od 1-10. travnja te godine, jer su tad i plaćene tj. mjesečni obroci su uplaćeni 15-toga u tekućem mjesecu, osim ova zadnja dva koji su uplaćeni 10. u travnju mjesecu 2014. godine, stopa zateznih kamata je određena sukladno odredbi čl. 29, st. 2. i 8. istog Zakona, uz uvećanje od pet, tj. tri postotna boda, jer nije riječ o trgovačkom ugovoru, a na parbeni trošak teku po odredbi čl. 151, st. 3. Zakona o parničnom postupku.

27. Na osnovi odredbe čl. 154, st. 5. Zakona o parničnom postupku, budući je tužitelj uspio s pretežitim dijelom podrednoga zahtjeva, to je primjenom tbr. 7, 8 i 9 OT sud tužitelju priznao trošak odvjetničkog zastupanja i to za tužbu 200,00 eura, podnesak 13.7.2022. i ročište 5.5.2023. po 200,00 eura, ročište 2.6.2025., podnesak 6.11.2025. i 4.5.2026. po 200,00 eura svaki i ročište za objavu 100,00 eura, što je ukupno 1.300,00 eur, uvećano za PDV od 325,00 eur, što je 1.625,00 eur, sudsku pristojbu na tužbu 26,54 eura i vještačenja 300,00 eura, što je ukupno 1.951,54 eur, trošak privatno izrađenog nalaza i mišljenja nije priznat jer nema računa, podnesak od 4.10.2021. nije priznat jer je njim dostavljan dokaz o uplati pristojbe, što je vidljivo u e-spisu, trošak ročišta 15.7.2022. nije priznat jer je odgođen jer je tužitelj dostavio podnesak prije ročišta suprotno odredbi čl. 299 a istog Zakona, tj. odgođen je njegovom krivnjom, podnesci od 12.11.2024., 2.6.2025., 4.9.2025., 6.10.2025. nisu priznati kao nepotrebni, jer tužitelj njima požuruje sud, kao ni podnesak 10.6.2025. jer jenjim dostavljen dokaz o plaćanju predujma što je vidljivo u e-spisu.

U Zagrebu, dana 28. svibnja 2026. godine

Sudac
Nikola Raguz

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Županijskom sudu u roku 15 dana od uručenja prijepisa. Žalba se podnosi putem ovoga suda.

DNA:

- opunomoćeniku tužitelja
- opunomoćeniku tuženika

Broj zapisa: **9-30888-87ca6**

Kontrolni broj: **0716b-d41a3-f794d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.